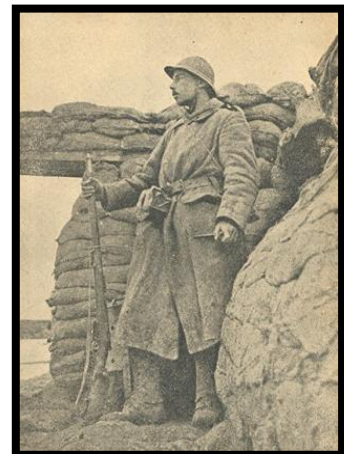

Renaat De Rudder

Renaat De Rudder werd geboren te Oostakker, op 11 december 1897. Hij was de oudste van vijf. Renaat ging naar school bij meester Jozef De Pourcq in Wippelgem-Evergem. In 1909 verhuisde hij naar een kasteel te Landegem, waar hij twee jaar Latijn volgde en in 1912 begon aan de humaniora aan het St.-Vincentiuscollege te Eeklo om hierna voor priester te gaan studeren. Hij beëindigde juist zijn vierde jaar Latijn toen de oorlog uitbrak. Op 12 oktober 1914 bood hij zich samen met drie vrienden aan bij het Belgische leger. Hij werd te Brugge ingelijfd als oorlogsvrijwilliger waarna hij rechtstreeks naar zijn opleidingskamp vertrok te Auvours. Op 21 februari werd hij ingelijfd in de 3de compagnie van het 3de bataljon van het 8ste linieregiment. Hij werd ingezet aan een van de heetste plaatsen van het front: Nieuwpoort. Renaat schreef tijdens zijn tijd aan het front verscheidene brieven naar zijn familie te Landegem. Ze beschreven vooral hoe hij zijn periode aan het front ervaarde en hoe hij zichzelf hierdoor trachtte te loodsen. In zijn eerste brief in de lente van 1915 schreef hij bijvoorbeeld hoe hij zijn vrije tijd nuttig gebruikte om gescheurde kleren te naaien, verroeste geweren te kuisen en zijn kleren goed te wassen. Weer in een andere brief schreef hij over hoe het er zeer afwisselend aan toe ging, van bulderende kanonnen tot akelige stilten wanneer de kanonnen zwegen.

Door de zware omstandigheden begonnen veel Belgische soldaten na enige tijd aan het front te zoeken naar nieuwe idealen. Het laagje heldenroes, aangesmeerd door de Belgische propagandamachine, was er al lang af. Renaat had wel meer succes bij het vinden van een ander ideaal. Hij zag dat aan het front de Nederlandse taal niet als een volwaardige taal werd aanzien ten gevolge van het volledig Franstalige taalbeleid van het Belgische leger. Zo begon hij dan ook te sympathiseren met de Frontbeweging.

Het parool van de Fronters was: *"Gij zult soldaat zijn met de soldaten, geen officier. Gij zult breken met hen het brood van de liefde en van de dood. Gij zult, zo zie Verschaeve, voor hen het zaad zijn in de grond en de zon in de lucht. Gij zult uw tabak afstaan en uw plaats op het stro."* Renaat begon zich zo ook meer en meer in te zetten voor Vlaanderen en werd ook actief lid van de Frontbeweging. Zo werd hij een van de vele Vlaamsgezinden die zich innestelden in alle bataljons.

Als protest tegen het volledig Franstalige officierenkorps, het verplicht Frans spreken aan het front en het begraven van Vlaamse gesneuvelden onder een kruis met Franstalig opschrift, verspreidde de Frontbeweging op 11 juli 1917 clandestien affiches en pamfletten aan het hele Nieuwpoortse front. Als gevolg hiervan werden de "Flaminganten" beschuldigd van alles en nog wat: hoogverraad, defaitisme, mouterij, enzovoort. Ook de Frontbeweging werd hard aangepakt. De Vlaamsgezinden kregen hierna de gevaarlijkste karweien op te knappen. Ten gevolge hiervan ging de Frontbeweging ondergronds.

Rond 11 juli waren er aanwijzingen voor een uitbarsting van de Vlaamse opstandigheid en streek ten gevolge hiervan een groep veiligheidsagenten neer te Marck. Ze doorzochten de schuur waar het peloton van Renaat verbleef maar konden niets vinden omdat een verboden boek juist op tijd kon worden weggesmokkeld. Iedereen werd ondervraagd maar niet meegenomen. Renaat daarentegen, werd beschuldigd van het doorgeven van de activistenbrochure "Vlaanderen's weezang" en het smokkelen van verboden goederen. Hij werd gevangen

gezet in een aardappelkelder van een hoeve te Marck. Al snel ging het woord rond dat Renaat De Rudder gevangen was gezet. De verwondering van medesoldaten en kameraden van Renaat sloeg al snel om in woede. Vlak nadat het woord was rondgegaan van zijn gevangenschap trok er een groep van een vijftigtal soldaten naar de hoeve waar hij was gevangengezet om hem daar te gaan bevrijden. De brancardiers konden tijdig tussenkomen om geweld te vermijden. Zij zullen Renaat nog tijdelijk gevangen laten zitten maar konden het

wel regelen dat er in ruil een erelooft aan hem kon opgedragen worden. Renaat De Rudder vreesde voor de krijgsraad te moeten verschijnen en zijn droom om priester te worden te zien vervliegen. "Vlaanderen's weezang" was eind juli echter nog niet verboden en Renaat werd verder gerust gelaten.

Op 17 december 1917 kreeg de 11de compagnie de opdracht te gaan werken aan de loopgraven in de voorposten. Als bescherming werd wat verderop in niemandsland een korporaal gepost met een paar soldaten onder zijn bevel. Zij werden er niet van ingelicht dat ongeveer op dezelfde hoogte een patrouille van de 3de compagnie samen met Renaat De Rudder op verkenning was. Deze patrouille verplaatste zich tussen de Belgische en Duitse linies en kwam op een gegeven moment tot bij de vooruitgeschoven Belgische linie. Door de miscommunicatie gaf de korporaal het bevel te vuren op de patrouille. Renaat werd geraakt in de slagader van zijn dijbeen voordat men beseftte dat er een misverstand was en het vuren ophield. Hij stierf later in het krijgshospitaal van Hoogstade aan zijn verwondingen. Enkele dagen voor zijn dood had hij nog een laatste brief aan zijn moeder geschreven die tevens zijn testament werd. Daarin staat: *"Gaan offeren ben ik mij voor mijn Vlaanderen. Voor Vlaanderen heb ik geleden en gestreden. En als het moet zal ik voor Vlaanderen sterven: voor God en Vlaanderen, voor altaar en heerd. Ik minde u allen met grote liefde. Ik heb van u gedroomd, om u gebeden. O, kon ik in mijn woorden iets van de liefde leggen, die mij hart verteert. Dit zijn misschien mijn laatste woorden. Moeder, wees uw zoon waardig en ween niet. Ik heb ook niet geweend, toen ik de dood in de ogen zag"*.

Op 21 december 1917 werd Renaat De Rudder op het militair kerkhof van Westvleteren begraven. Zijn stoffelijk overschot werd op 21 juli 1932 in de crypte onder de IJzertoren bijgezet. In de crypte liggen zowel zijn restanten als die van andere IJzersymbolen. Hij kreeg van het IJzerbedevaartcomité ook nog een standbeeld op de voet van de IJzertoren. Na de verwoesting van de IJzertoren werd dit beeld geplaatst en ingewerkt in de Paxpoort te Diksmuide.

Renaat De Rudder kreeg van de gemeente Edegem samen met nog andere leden van de Vlaamse Frontbeweging een straatnaam toegewezen.

Bronnen

Maton, J., & De Keyser, S. (1973). RENAAT DE RUDDER gedenkboek. Tielt: Lannoo pvba.

Daniël VANACKER, *De Frontbeweging. De Vlaamse strijd aan de IJzer*, De Klaproos, Koksijde, 2000/2014.

Frits DEWITTE, *Renaat De Rudder*, in: *De Zonneblusser. Tijdschrift van de Kring voor Heemkunde Edegem*, jg. 2013, nr. 1, p. 9.

https://nl.wikipedia.org/wiki/Renaat_De_Rudder

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Frontbeweging>

<http://www.nevele.be>

ADVN, Antwerpen / IJzerbedevaartarchief

https://img.2dehands.be/f/normal/274003498_4-renaat-de-rudder-een-stille-getuigenis-l-r-duprez-1979.jpg

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/6/6b/Kaaskerke_-_Paxpoort_1.jpg/220px-Kaaskerke_-_Paxpoort_1.jpg

https://img.2dehands.be/f/normal/392356886_2-vlaanderens-weezang.jpg